

**ВЕРХОВНИЙ СУД
ПРАВОВА ПОЗИЦІЯ**

(у справі від 30.05.2018 р. N 343/1500/15-ц)

У порушення статті 303 ЦПК України в редакції, чинній на час ухвалення рішення судом апеляційної інстанції, апеляційний суд на зазначене уваги не звернув, не встановив належних фактичних обставин справи та не сприяв забезпеченню найкращих інтересів малолітніх дітей сторін. Через застосування у справі презумпції "на користь матері" апеляційний суд збузив обсяг своєї оцінки її обставин, безпідставно обмежився встановленням відсутності "виняткових обставин" і знехтував вивченням подальших "не виняткових" обставин, які мають значення при забезпеченні найкращих інтересів дітей учасників справи.

Повно та всебічно дослідивши обставини справи в частині визначення місця проживання малолітніх дітей учасників справи, перевіrivши їх доказами, які оцінено на предмет належності, допустимості, достовірності, достатності та взаємного зв'язку, установивши в цій частині, що мати дітей неналежно виконує батьківські права, за що притягалася до адміністративної відповідальності, врахувавши висновки органу опіки і піклування, якими рекомендовано визначити місце проживання дітей з батьком, а також створення останнім належних умов для проживання, виховання та забезпечення дітей, суд першої інстанції в указаній частині дійшов обґрунтованого висновку про залишення проживати з батьком дітей, що відповідає найкращим інтересам останніх.

Презумпція на користь матері в справах про опіку над дитиною не підтримується ані практикою на рівні ООН після прийняття Декларації, ані судовою практикою Європейського Суду з прав людини і не відповідає позиції Ради Європи і більшості держав-членів.

Рада Європи декілька разів засуджувала нерівне ставлення до батьків і наголошувала на тому, що роль батька щодо дітей необхідно краще визнавати і належно цінувати. Наприклад, у своїй Постанові 2079 (2015) щодо "Рівності і спільної батьківської відповідальності: роль батька" Парламентська Асамблея наголосила на важливості "подолання гендерних стереотипів щодо ролей, які приписуються жінкам і чоловікам у сім'ї" як "відображення соціологічних змін, що відбулися впродовж останніх п'ятдесяти років з огляду на організацію приватної сфери і сім'ї".

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2021

© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021

